

Parlem d'autodeterminació; no de manumissió

written by Josep Agustí Faiges | 24 de juny de 2017

Manumissió, en el dret clàssic era la forma en què un esclau recuperava la llibertat. La concedia el seu propietari o amo i comportava un procediment ordinari (mancipii causa). Les lleis establien diverses condicions que s'havien de complir. Als Països Catalans, aquest procediment es va practicar fins tard a l'Edat Mitjana.

El dret a l'autodeterminació és un principi fonamental dels drets humans, es tracta del dret individual i col·lectiu a “decidir lliurement... la condició política i a perseguir lliurement... el desenvolupament econòmic, social i cultural”. L'obligació de respectar el principi d'autodeterminació és una característica destacada de la Carta fundacional de les Nacions Unides, que apareix tant al seu preàmbul com a l'article 1.

El dret a l'autodeterminació és una norma de ius cogens. Les normes de ius cogens constitueixen el nivell més alt de les lleis internacionals i han d'ésser obeïdes sempre.

Després del no a tot perquè, suposadament, “ni es podia, ni es volia”, resulta que el Consell de ministres del Regne d'Espanya del passat 19 de maig de 2017, “ofereix” al President Puigdemont i, amb ell, a les institucions catalanes una suposada oferta per plantejar el “referèndum o referèndum” al Congrés dels Diputats.

El que era impossible, de sobte, sembla que, almenys, es pot plantejar. Aparentment, sense que hagi canviat cap norma constitucional preexistent, sembla que el govern espanyol ha trobat ara, després d'anys i panys de negar-ho de forma hiper-reiterada, una manera de poder escoltar les demandes de llibertat del poble de Catalunya.

Davant d'aquest intent desesperat del govern espanyol, tot sembla indicar que és ara quan Puigdemont es juga de veritat bona part del seu crèdit com a conductor del procés cap a la independència del nostre poble; sobretot, en relació a aquells que, sense haver votat Junts pel Sí, defensen i valoren positivament la seva actuació fins aquests moments.

D'entrada, el president ha tornat a demostrar que sap perfectament quin es el camí traçat, en respondre al parany teixit pel Consell de Ministres, i per tant hauria de mantenir intacte el seu crèdit inicial: "Anirem al Congrés quan haguem pactat amb el Govern espanyol".

El cert és que, per molt que ho hagi deliberat el Consell de Ministres del Regne, sembla que no se n'hagi adonat, que ara i aquí, no es tracta, com en el cas Ibarretxe, d'anar a demanar permís per un procés de manumissió, que hauria de ser acordat per la majoria de les Corts espanyoles. No es tracta ara d'anar a recollir, un altre cop, com ja va passar al 2014, un bon grapat de vots negatius perquè el dominus o pater familiae Estat concedeixi a Catalunya, el seu servent, la manumissió com a poble lliure.

Es tracta, per molt que no ho puguin entendre, que les institucions catalanes, seguint el mandat popular atorgat en les eleccions del 27 de setembre de 2015, puguin pactar amb el govern del Regne d'Espanya, les condicions en què exercirem un dret que ja tenim com a poble i individualment, per dret natural.

Els Drets Fonamentals, inherents a la pròpia naturalesa, no te'ls concedeix ningú, qual manà caigut del cel; els tens per dret propi, per la teva condició de poble-nació.

El reconeixement d'aquests drets, per part de tercers, no és, per tant, acte de "concessió" sinó de constatació.

Però no ens enganyem, el govern espanyol no confon els termes per ignorància. En absolut, el que pretén és confondre'ns i

confondre a tots els espanyols, i alhora buscar una coartada internacional, per demostrar que està obert a un diàleg, que per definició es nega a acceptar.

El diàleg i la negociació, entre subjectes de Dret, tal i com s'entén en qualsevol sistema democràtic, implica el reconeixement mutu d'una relació entre iguals, no la d'un sobirà amb el seu súbdit. El poble espanyol, per molt que s'esforcin en repetir el paradigma una i mil vegades, no és el sobirà del poble català, llevat que el concepte de sobirania el portem o el lliguem al concepte de poder, i a l'ús de la força, si cal, d'un poble sobre l'altre: conqueridor i conquerit.

A Catalunya parlem de Drets per naturalesa, a Castella, al Regne d'Espanya parlen de drets de conquesta. Uns parlem de Drets, amb majúscules, i els altres de fets derivats de batalles guanyades.

Mentre no es trobi un principi comú de sortida, un paradigma que totes dues parts puguem acceptar, que hauria de sorgir, forçosament de la derogació formal i/o intel·lectual del Decret de Nova Planta de 1717, mai derogat expressament pel Dret espanyol posterior, serà impossible establir un diàleg veritable entre iguals.

El Regne d'Espanya ha de recórrer aquest camí que, que ningú ens enganyi, no necessita de cap reforma constitucional, sinó d'un canvi de paradigma polític, derivat del respecte al principi democràtic: reconèixer i visualitzar políticament l'existència de dos pobles diferents, amb sistemes jurídics plenament diferenciats, quan no contradictoris, units, sota una única corona. Corona que, per cert, no ha estat sotmesa directament a la decisió del poble espanyol ni del poble català, després de la seva "restauració" per imposició unilateral el dictador que precedí a l'actual democràcia espanyola.

Si no ens prenen per iguals, i persisteixen en la seva idea de manumitir-nos, no ens podrem entendre mai.

Nosaltres hem superat el dret clàssic romà, i simplement volem exercir un dret, que per història i naturalesa ens correspon, i que la doctrina moderna, ja no reserva exclusivament als territoris colonials d'ultramar. Volem exercir el dret d'autodeterminació i decidir, com a poble únic i diferenciat, que no enfrontat, a tots els altres pobles del món, al de Castella inclòs, què volem ser econòmicament, socialment i culturalment, i com volem organitzar-nos políticament d'ara endavant.

No es tan difícil d'entendre. El que cal, es voler escoltar, i actuar en conseqüència.